

Fremsat den 6. november 2018 af Trine Torp (SF), Kirsten Normann Andersen (SF) og Jacob Mark (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om indførelse af retten til at blive erklæret rask for sin psykiatriske diagnose

Folketinget pålægger regeringen senest den 1. april 2019 at indføre en ret for borgeren til at få en raskmelding på en psykiatrisk diagnose, såfremt borgeren inden for en fagligt

vurderet fastsat tidsperiode er symptomfri og således i komplet remission.

Bemærkninger til forslaget

Socialistisk Folkeparti mener, at det er et grundlæggende paradoks, at en af de mest herskende tilgange i psykiatrien på den ene side er recoverytilgangen, hvor der er fokus på, at psykiske lidelser kan forbedres – og behandles – med udgangspunkt i patientens egen oplevelse, eget syn på livet og egne løsninger på sin situation, men at psykiatriske diagnoser på den anden side bliver forstået som kroniske i lovmæssig sammenhæng.

I dag findes der nemlig ikke nogen lovbestemt frist for, hvornår man kan erklæres rask for sin psykiske lidelse, hvis man efter en bestemt periode ikke længere opfylder diagnosens kriterier. Af Patienthåndbogen fremgår det, at risikoen for tilbagefald med skizofreni ser ud til at være højest, de første 5-7 år efter at personen er anerkendt som værende i remission (»Skizofreni, medikamenter«, Patienthåndbogen, www.sundhed.dk).

Tidligere psykiatriske patienter vil derfor kunne stå i en situation, hvor de er i komplet remission, men ikke er erklæret rask. Oplysninger om vedkommendes tidligere psykiske lidelse vil derfor ikke kunne slettes i patientjournaler m.v., jf. persondatalov og EU's databeskyttelsesforordning.

Det på trods af, at psykiske lidelser har en langt bedre prognose end tidligere antaget. Der er en solid kvantitativ dokumentation for, at diagnoser, som historisk forstås som kroniske lidelser, snarere må anses som episodiske og forbigående (»Mennesker med psykiske vanskeligheder, Sociale indsatser, der virker«, Socialstyrelsen, 2013). Patienthåndbogen skriver f.eks. om personer diagnosticeret med skizofreni, at omkring 25 pct. kun har én sygdomsperiode, og at 50 pct. kommer sig delvis og ved at følge behandlingen kan leve et godt, normalt liv (»Skizofreni«, Lægehåndbogen, www.sundhed.dk, og »At blive rask«, Bedre Psykiatri – Landsforeningen for pårørendes hjemmeside).

Diskriminationen og forskelsbehandlingen af borgere, der har en psykiatrisk diagnose, forfølger dem resten af livet – i nogle tilfælde mange år efter at deres diagnose er blevet vurderet til at være i komplet remission. Diagnosen udelukker borgeren fra almindelige rettigheder og fastholder personen

i sin psykiatriske diagnose, hvilket står i stor modsætning til formålet med recoverytilgangen (»Skizofreni er ikke en kronisk lidelse«, Information, den 10. juli 2017).

Bedre Psykiatri – Landsforeningen for pårørende erfarer bl.a. rettighedsproblemstillinger i forhold til områder som kørekort, kreditkort, flycertifikat, forsikring (rejse-, livs- og indboforsikring), giftermål, adoption, værnepligt, nævning, plejefamilie, ansættelse (i bl.a. politi, PET/FE og som f.eks. erhvervsfisker, lokofører, erhvervschauffør) samt indskrænkninger i forhold til f.eks. stemmeret og forældremyndighed samt sociale ydelser. Hertil kommer ikkeintenderet forskelsbehandling i sundhedsvæsenet, f.eks. i forhold til tilførsel af ressourcer i sundhedsvæsenet til borgere, som har en psykiatrisk diagnose, og udbredt overdødelighed blandt borgere med psykiske lidelser (»Den vedvarende stigmatisering af mennesker med psykisk sygdom«, Ugeskrift for Læger, den 1. oktober 2018).

Det er afgørende af hensyn til borgernes retssikkerhed, at der ikke længere er en kobling mellem diagnoser og indskrænkninger i borgerrettighederne. Borgere, der kommer sig fuldstændigt, bør efter SF's opfattelse opnå ret til at få en raskmelding på deres diagnose med den konsekvens, at en gammel diagnose ikke afskærer dem fra almindelige rettigheder som f.eks. at erhverve sig et kørekort uden tidsbegrænsning.

Dette vil endvidere være et væsentligt skridt hen imod ligestillingen af det somatiske og psykiatriske område, hvor borgeren inden for det somatiske bliver erklæret rask, når denne inden for en fagligt vurderet fastsat tidsperiode ikke længere udviser symptomer på den aktuelle lidelse.

Med afsæt heri foreslår SF, at der fastsættes en lovbestemt frist for, hvornår borgeren med en psykiatrisk diagnose, der ikke længere opfylder diagnosens kriterier, kan blive raskmeldt.

Skriftlig fremsættelse

Trine Torp (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af retten til at blive erklæret rask for sin psykiatriske diagnose.

(Beslutningsforslag nr. B 28)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.